नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं, माघ १९ गते २०२१ साल

श्री ५ को सरकार

उद्योग तथा बाणिज्य मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले जारी गरेको तल लेखिएबमोजिमको घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति (गठन) आदेश, २०२१ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

विकास समिति ऐन, २०१३ (संशोधनसहित) को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको आदेश जारी गरेको छः–

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यो आदेशको नाम "घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति (गठन) आदेश, २०२१" रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः– विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमाः–

(क) "समिति" भन्नाले यस आदेश अन्तर्गत गठन गरिएको समिति सम्झनु पर्छ,

(ख) "उद्योग" भन्नाले श्री ५ को सरकारद्वारा निर्धारित घरेलु ग्रामीण तथा साना उद्योगलाई सम्झनु पर्छ ।

३. समितिको गठनः– (१) उद्योगको विकासको लागि देहायबमोजिमका सदस्यहरूको एक समिति गठन गरिएको छः–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

230

उद्योग तथा बाणिज्य मन्त्रालयको सचिव— अध्यक्ष

अर्थ मन्त्रालयको सचिव वा निजले तोकेका सह-सचिव वा उप-सचिव—सदस्य

आर्थिक योजना मन्त्रालयको सचिव वा निजले तोकेका सह-सचिव वा उप-सचिव— सदस्य

घरेलु उद्योग विभागको डाइरेक्टर— सदस्य तथा सचिव

(२) श्री ५ को सरकारले उद्योगमा लागेका व्यक्तिहरू मध्ये आवश्यक र अनुभवी ठहराएका दुईजना व्यक्तिलाई गैरसरकारी सदस्यमा नियुक्त गर्नेछ । नियुक्त भएका सदस्यहरू मध्ये पहिलोबर्ष एक र त्यसपछि दुईवर्षमा एकजना गरी अवकाश ग्रहण गर्नेछन् ।

सदस्यको कार्यकाल गोलाप्रथाद्वारा निर्धारित गरिनेछ ।

तर समितिले आवश्यक र उचित ठहराएमा अवकाश ग्रहण गरेको सदस्यलाई तीन पटकसम्म नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(३) समितिले आवश्यक सम्झेमा कुनै विदेशीलाई सल्लाहकारको रूपमा मुकरर गर्न सक्नेछ ।

४. सदस्यको अयोग्यता:— देहायका कुनै व्यक्ति समितिमा रहन पाउने छैन:—

(क) समितिले अयोग्य ठहराएका वा सरकारी अड्डाको ब्लेक लिष्टमा नाम दरिएका व्यक्ति, वा

(ख) ऋण तिर्न नसकी साहूको दामासाहीमा परेको व्यक्ति, वा

(ग) बौलाहा वा मानसिक सन्तुलन रहित व्यक्ति, वा

(घ) फौजदारी अभियोगमा दोषी साबित भएका व्यक्ति, वा

(ङ) समिति अन्तर्गतका वैतनिक कर्मचारी ।

५. सदस्यताबाट हटाउन सकिने:— श्री ५ को सरकारले देहायको अवस्थामा कुनै व्यक्तिलाई सदस्यताबाट हटाउन सक्नेछ:—

(क) दफा ४ मा उल्लिखित कुनै अयोग्यता भएमा, वा

(ख) समितिको अनुमति नलिई समितिको बैठकमा लगातार तीन पटकसम्म अनुपस्थित भएमा ।

६. सदस्यताबाट राजीनामा दिने र खालि पदको पूर्ति:— (१) कुनै सदस्यले राजीनामा लेखी आफ्नो सदस्यताबाट राजीनामा दिन सक्नेछ । सो राजीनामा श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत भएपछि निजको सदस्यता कायम रहनेछैन ।

(२) कुनै कारणले सदस्य पद खालि हुन आएमा श्री ५ को सरकारले उक्त स्थानमा पूर्ति गर्नको निमित्त कुनै उपयुक्त व्यक्तिलाई नियुक्त गर्न सक्नेछ र त्यसरी नियुक्त भएको सदस्य आफ्नो साविकवालाको बांकी अवधिसम्म मात्र सो पदमा बहाल रहनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७. समितिको काम कर्तव्य र अधिकारः– (१) समितिले श्री ५ को सरकारद्वारा स्वीकृत योजनाबमोजिम उद्योगसम्बन्धी विकास कार्यहरू गर्नेछ।

(२) नेपाल अधिराज्यभर घरेलु तथा साना उद्योग विकास तथा विस्तार गराउने उद्देश्य राखी समितिले निम्नलिखित व्यवस्था गर्नेछः–

(क) विभिन्न किसिमको औद्योगिक तालीम दिने वा दिलाउने,

(ख) उद्योगीहरूलाई ऋण वितरण तथा लगानी गर्ने,

(ग) उद्योगहरूको स्थापना गर्ने,

(घ) किस्तावन्दी (हायर पर्चेज) मा उद्योगीहरूलाई मेशिन ज्यावल तथा औजार आदि वितरण गर्ने,

(ङ) घरेलु तथा साना उद्योगसम्बन्धी औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना गर्ने,

(च) उद्योगबाट उत्पादित वस्तुहरूको निम्नानुसार विक्री व्यवस्था गर्नेः–

(१) घरेलु तथा साना उद्योगबाट तयार भएका सामानहरूको विक्री वितरण गर्ने,

(२) विदेशमा र नेपालमा उत्पादित माल सामानहरूको विस्तृत विज्ञापन तथा विक्री वितरण गर्ने, सो केस राख्ने तथा कमिशन एजेण्ट खडा गरी विक्री व्यवस्था गर्ने,

(३) आवश्यकीय कच्चा माल तथा औजारहरूको विक्री वितरण गर्ने,

(४) विदेशमा हुने अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शनीमा भाग लिने र सो सम्बन्धमा व्यवस्था गर्ने ।

(३) विकास समिति ऐन, २०१३ (संशोधन सहित) मा स्पष्ट लेखिए बाहेक अरू काम कुराको सम्बन्धमा आफूलाई भएका सबै कर्तव्य तथा अधिकारहरूको प्रयोग तथा पालन समितिले गर्नेछ । उक्त योजनाहरू कार्यान्वित गर्दा हुन आउने हानि नोक्सानीको निमित्त समिति, श्री ५ को सरकारप्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

(४) स्पष्ट रूपबाट आफूसंग सुरक्षित रहेका अधिकारहरू बाहेक आफ्नो कार्य-सञ्चालन व्यवस्थासम्बन्धी अधिकार समितिले सदस्य तथा सचिलाई सुम्पन सक्नेछ र निजले पनि आफ्नो अधिकार आफू मुनिका अन्य कर्मचारीहरूलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(५) समितिले उद्योगसम्बन्धी कुनै काम फर्स्यौट गर्नका लागि आफूमध्येका सदस्य-हरू र समिति मातहतका पदाधिकारीहरूको उप–समिति गठन गर्ने अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(६) उप–दफा (५) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि समितिले उप–दफा (२) मा उल्लिखित काम काज गर्न अञ्चल तथा जिल्लाहरूमा सरकारी पदाधिकारी तथा गैर-सरकारी व्यक्तिहरूको उप–समिति गठन गर्न सक्नेछ र कार्य सञ्चालन र व्यवस्थासम्बन्धी आफ्नो सबै वा आंशिक अधिकार उप–समितिलाई सुम्पन सक्नेछ ।

(७) कुनै उद्योगधन्धासंग कारवाइ गर्दा समितिले आफ्नो हितको संरक्षण गर्नु र आफूले प्रदान गरेको सुविधा ठीक काममा उचित रूपमा लगाउन आवश्यक शर्तहरू राख्न सक्नेछ ।

तर विदेशीहरूका हकमा सो शर्तहरू श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत गराउनुपर्नेछ ।

८. समितिको बैठक र कार्यविधिः– (१) समितिको अध्यक्षले तोकिएको स्थान र समयमा समितिको बैठक बस्नेछ र त्यस्तो बैठकमा तोकिएबमोजिम कार्यविधि अपनाइनेछ ।

(२) अध्यक्षको अनुमति लिई समितिमा पेश गर्नुपर्ने कार्यसूचीको व्यवस्था सदस्य तथा सचिवले गर्नेछ ।

(३) समितिमा तत्काल कायम रहेका सदस्यहरूको सम्पूर्ण संख्याका आधिभन्दा बढी सदस्यहरू बैठकमा उपस्थित भएमा समितिको गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) समितिका घटीमा तीनजना सदस्यले लिखित अनुरोध गरेमा अध्यक्षले जुनसुकै बखत पनि समितिको बैठक बोलाउनुपर्नेछ ।

(५) साधारणतया अध्यक्षले आफ्नो मत दिनेछैन । पक्ष विपक्ष मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णयात्मक मतको प्रयोग गर्न सक्नेछ ।

(६) कुनै सदस्यले समितिको निर्णय लेखेकोमा अरू कुनै सदस्यलाई चित्त नबुझेमा सो चित्त नबुझेको कुरा सदस्य तथा सचिवलाई २४ घण्टाभित्र लिखित रूपमा दिनुपर्दछ । एक विषयमा दुई पटकभन्दा बढी मतभिन्नता भएमा सदस्य तथा सचिवले अध्यक्षको अनुमति लिई पुनः समितिमा पेश गर्नेछ ।

(७) समितिको प्रत्येक सभाको कारवाइ विवरण (माइन्यूट) को अभिलेख राखिनेछ । अध्यक्ष र समितिका सदस्यहरूले त्यसमा हस्ताक्षर गर्नेछन् ।

९. कर्मचारी र सल्लाहकार नियुक्त गर्नेः– (१) आफ्ना कार्यहरूको कुशल सञ्चालनको निमित्त समितिले आवश्यक देखिएजति कर्मचारीहरू र सल्लाहकार नियुक्त गर्न सक्नेछ र निजहरूको नियुक्ति, सेवाको शर्त र मेहनताना बैठकमा निश्चित गर्नेछ ।

(२) गजेटेड् पदका कर्मचारी नियुक्त गर्दा समितिले लोकसेवाबाट स्वीकृत भएका सिद्धान्त र तरीका अनुसार गर्नुपर्नेछ ।

(३) नन्गजेटेड् पदको कर्मचारीहरूको नियुक्ति सदस्य तथा सचिवले गर्न सक्नेछ । तर त्यस्तो नियुक्ति गर्दा निजले समितिबाट बनेको सिद्धान्त र तरीकाबमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण प्रेसबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१०. सदस्यको मेहनताना:– समितिको बैठकमा उपस्थित भै काम गरे बापत समितिको गैर-सरकारी सदस्यले मात्र पारिश्रमिकको रूपमा प्रत्येक बैठकमा रू. १६।– पाउनेछ । अन्य सदस्यहरूले पाउने छैनन् ।

११. स्थान:– समितिको प्रधान कार्यालय काठमाडौंमा रहनेछ ।

१२. समितिको कोष:– समितिको कोष देहायबमोजिम हुनेछ:–

(क) श्री ५ को सरकार र विदेशी एजेन्सीले प्रदान गरेको रकम,

(ख) समितिले चन्दा वा दानको रूपमा प्राप्त गरेको चल वा अचल सम्पत्ति, र

(ग) समितिको व्यवसायबाट आर्जन गरिएको रकम ।

१३. समितिसंगको ठेक्का पट्टा:– (१) समितिसंगको ठेक्का पट्टासम्बन्धी सबै काम समितिले अधिकार दिएको अधिकारीले गर्नेछ ।

(२) समितिको तर्फबाट गरिने सबै पत्रव्यवहार तथा समितिका आदेशहरू समितिबाट अधिकार प्राप्त अधिकारीको दस्तखतद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

१४ खारेजी:– (१) मिति २०१३।४।२९ मा प्रकाशित उद्योग वाणिज्य मन्त्रालयको सूचना खारेज गरिएको छ ।

(२) मिति ०१३।८।११ मा प्रकाशित घरेलु ग्रामीण र साना उद्योग तालीम तथा विकास समितिको नियमावली खारेज गरिएको छ ।

आज्ञाले–
(कृष्णबम मल्ल)
श्री ५ को सरकारको सचिव ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।